

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä toukokuuta 2017

287/2017

Puolustusministeriön asetus

turvamiehen koulutuksesta, turvaamistehtävän johtajan erityisistä kelpoisuusvaatimuksista, turvamiehen virkamerkistä ja voimakeinojen käytön valvonnasta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 18 a §:n 5 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 18 a §:n 1 momentissa tarkoitetun Puolustusvoimien turvamiehen koulutuksesta ja turvaamistehtävän johtajan kelpoisuusvaatimuksista sekä turvamiehen virkamerkistä ja voimakeinojen käytön valvonnasta.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *tasokokeella* testiä, jossa osoitetaan, että testattavalla on pääesikunnan määrittelemät tiedot ja taidot turvamiehen tehtävissä toimimiseen;
- 2) *voimakeinojen käytöllä* voimankäyttövälineen tai fyysisen voiman käyttämistä siten, että sillä pyritään vaikuttamaan tehtävän kohteena olevan henkilön käyttäytymiseen joko suoraan tai välillisesti;
- 3) *voimankäyttövälineellä* puolustusvoimien turvamiehen voimankäyttövälineistä ja suojaruuvareista annetun valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettuja välineitä;
- 4) *voimankäyttövälineen kantamisella* sen hallussapitoa
- 5) *voimankäyttökoulutuksella* voimankäyttövälineiden toiminnan, vaikutusten, käytön, niihin liittyvän taktiikan sekä fyysisen voimankäytön koulutusta.

3 §

Turvamiehen koulutukseen valitseminen

Turvamiehen koulutukseen valitaan tehtävään ominaisuuksiensa puolesta soveltuvia Puolustusvoimien palveluksessa olevia virkamiehiä.

4 §

Turvamiehen koulutuksen järjestäminen

Pääesikunta ohjaa ja vastaa turvamiehen koulutuksen järjestelyistä. Pääesikunta antaa tarkemman määräyksen turvamiehen perehdyttämis-, perus-, ja täydennyskoulutuksen,

ylläpitokoulutuksen ja harjoittelun sekä voimankäytön perus- ja kouluttajakoulutuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Puolustusvoimien turvaamistehtävään liittyvän ampuma-aseen käytön koulutus on suunniteltava yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

5 §

Voimankäyttökoulutus, harjoittelu ja seuranta

Turvamiehen on tunnettava kantamiensa voimankäyttövälineiden vaikutukset ja niiden käyttöön liittyvät säännökset sekä osattava käyttää niitä asianmukaisesti.

Turvamiehelle on järjestettävä ylläpitävää koulutusta ja harjoittelua turvamiehen voimankäyttövälineistä ja suojaruusteista annetussa valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettujen eri ampuma-asetyypin ja muiden voimankäyttövälineiden käytössä sekä fyysisessä voimankäytössä vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Puolustusvoimien turvamiehen voimankäyttövälineistä ja suojaruusteista annetussa valtioneuvoston asetuksessa tarkoitettujen eri ampuma-asetyypin käytössä on suoritettava vuosittain tasokoe. Muiden voimakeinojen käyttöä koskeva tasokoe suoritetaan Pääesikunnan erillisen määräyksen mukaisesti.

Voimankäyttökoulutusta saa antaa vain virkamies, joka voimankäyttökoulutuksesta annettujen määräysten mukaisesti on hyväksytty toimimaan voimankäyttökouluttajana.

Puolustusvoimien hallintoyksikön on ylläpidettävä rekisteriä turvamiehen voimankäyttövälineistä, koulutuksesta ja harjoittelusta siten kuin Pääesikunta siitä erikseen määrää.

6 §

Turvamiehen koulutuksen sisältö

Turvamiehen koulutukseen sisältyy oikeudellista opetusta ja tehtävään liittyvän käytännön toiminnan opettelua ja harjoittelua siten, että koulutuksen suorittanut:

- 1) tuntee tehtäviä koskevat keskeiset oikeussäännöt;
- 2) hallitsee tehtävän edellyttämät käytännön toimenpiteet;
- 3) tuntee voimakeinojen käyttöä, hätävarjelua, pakkotilaa ja muita voimankäytön valtuuksia koskevat periaatteet;
- 4) on tehtävän edellyttämässä laajuudessa perehtynyt työturvallisuutta koskeviin säännöksiin;
- 5) hallitsee kantamiensa voimankäyttövälineiden käytön.

7 §

Oikeus kantaa ja käyttää voimankäyttövälineitä

Turvamiehellä on oikeus kantaa ja käyttää voimankäyttövälinettä vain, jos hän on saanut kyseisen voimankäyttövälineen käyttöön koulutuksen, osallistunut 5 §:ssä mainittuun ylläpitävään koulutukseen ja harjoitteluun sekä suorittanut voimankäyttövälineen tasokokeen ja hänellä on voimassa oleva turvamiehen virkamerkki.

8 §

Turvaamistehtävän johtajan kelpoisuusvaatimukset

Turvaamistehtävän johtajan kelpoisuusvaatimuksena on:

- 1) riittävä kokemus turvaamistehtävien suorittamisesta;
- 2) riittävä kokemus yhteistoiminnasta muiden viranomaisten kanssa ja muiden viranomaisten kanssa yhteistoiminnassa suoritettavista tehtävistä;
- 3) turvaamistehtäviin liittyvien keskeisten oikeussääntöjen tuntemus.

Turvaamistehtävän johtajalla on oltava riittävä johtajakokemus ja hänellä on oltava kokemusta voimakeinojen käytöstä.

Pääesikunta antaa tarkemmat määräykset turvaamistehtävän johtajan kelpoisuusvaatimuksista.

9 §

Turvamiehen virkamerkki ja siihen otettavat tiedot

Turvamiehen virkamerkki on 85,6 millimetrin pituinen ja 54 millimetrin levyinen kulumistaan pyörästetty muovinen kortti, johon merkitään kortin numero sekä kortin haltijan nimi, syntymäaika ja valokuva.

Virkamerkin etupuolella on Puolustusvoimien tunnuskuva sekä tekstit ”VIRKAMERKKI - TJÄNSTEMÄRKE - BADGE” sekä maininta virkamerkin haltijan oikeudesta suorittaa puolustusvoimista annetun lain tarkoittamia turvaamistehtäviä. Virkamerkin kääntöpuolella on Puolustusvoimien tunnuskuva sekä tekstit ”PUOLUSTUSVOIMAT - FÖRSVARSMAKTEN”.

10 §

Virkamerkkiluettelo

Pääesikunta pitää turvamiesten virkamerkeistä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävää luetteloa, johon merkitään turvamiehille luovutettujen virkamerkkien numero ja luovutuspäivä sekä virkamerkin haltijan nimi ja hallintoyksikkö.

11 §

Turvamieheksi hyväksymisen peruuttaminen ja virkamerkin poisottaminen

Pääesikunnan on peruutettava turvamieheksi hyväksyminen ja otettava pois turvamiesten virkamerkki, jos:

- 1) virkamerkin haltija ei enää täytä turvamiehen edellytyksiä;
- 2) hän ei suorita hyväksytysti 5 §:ssä tarkoitettua tasokoetta; tai
- 3) hän ei enää suorita puolustusvoimien turvaamistehtäviä.

Turvamiehen on palautettava turvamiehen virkamerkki välittömästi 1 momentin tilanteissa.

12 §

Voimakeinojen käytön valvonta

Pääesikunta seuraa turvamiesten voimakeinojen käyttöä ja ohjaa sekä kehittää niiden koulutusta. Voimankäyttövälineiden käytöstä on laadittava viipymättä selvitys turvamiehen esimiehelle Pääesikunnan erikseen antaman määräyksen mukaisesti. Selvitys on laadittava myös tarkoituksettomasta ampuma-aseen laukeamisesta. Selvitys on laadittava myös muusta voimakeinojen käytöstä sekä puolustusvoimista annetun lain 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua hätävarjelusta.

Pääesikunta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä sekä Puolustusvoimien hallintoyksiköiden velvollisuudesta toimittaa voimankäyttöä koskevat selvitykset Pääesikunnalle ja selvitysten perusteella tehtävistä yhteenvedoista ja tutkimuksista.

287/2017

13 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 19 päivänä toukokuuta 2017.

Helsingissä 15 päivänä toukokuuta 2017

Puolustusministeri Jussi Niinistö

Hallitussihteeri Kosti Honkanen